

Name: _____

Class: _____

ion: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

મા-બાપ નો ઋણ

Debt to Parents • Std 5 Comprehension • Poetry

કવિતા - માતા-પિતા • Medium level

Medium

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

પાઠ વાંચો (Read the Passage)

મા-બાપ નો ઋણ

મા તેં મને જનમ આપ્યો,
પ્રથમ સ્પર્શ તારો જ થયો.
અંધારા માં light બની,
મારી રક્ષક માતા તું.

પિતા જી તેં મહેનત કરી,
પૈસા ભલે ઓછા હતા - પણ સંસ્કાર ભરી.
શિક્ષણ આપ્યું - જગત માટે ready,
તારી છાયા સદાય મારી માટે steady.

બંને ની ઊંઘ બગાડી મારી મુલા,
તાવ આવ્યો - રાત જાગ્યા આખા.
મારી ભૂલ માફ - વઢ વખતે પ્રેમ થી.
મારી ખુશી - એ જ તમારી ખુશી થી.

કેમ કરી ને આભાર પ્રગટ કરું?
શબ્દો ઓછા - feelings overflowing.
માત્ર એક promise - હું હંમેશા તમારી છાયા,
પ્રેમ - સન્માન - સેવા - નિરંતર relating.

શબ્દાવલી (Vocabulary in Context) - 10 શબ્દો

આ શબ્દો પાઠ માં વપરાયા છે. તેમના meanings + context સમજો:

#	Gujarati	Phonetic	English
1	ઋણ	<i>rin</i>	Debt
2	જન્મ	<i>janam</i>	Birth
3	સ્પર્શ	<i>sparsh</i>	Touch
4	રક્ષક	<i>rakshak</i>	Protector
5	સંસ્કાર	<i>sanskar</i>	Values
6	છાયા	<i>chhaya</i>	Shadow
7	મુલા	<i>mula</i>	Roots
8	આભાર	<i>aabhar</i>	Thanks
9	overflowing	<i>overflowing</i>	Overflowing
10	નિરંતર	<i>nirantar</i>	Continuous

પાઠ નો બોધ (Moral of the Story)

મા-બાપ નો ઋણ સેવા + પ્રેમ થી.

Topic Focus

કવિતા - માતા-પિતા - Poetry category નો passage. મા-બાપ નો ઋણ વિશે વાંચ્યું.

1 પ્રત્યક્ષ પ્રશ્નો (Literal Questions) 10 marks • 8 min**1 Q. કવિતા કોના વિશે?**

A: _____

(Expected: મા-બાપ (parents))

2 Q. મા એ શું આપ્યું?

A: _____

(Expected: જન્મ + પ્રથમ સ્પર્શ)

3 Q. પિતા જી એ શું આપ્યું?

A: _____

(Expected: શિક્ષણ + સંસ્કાર)

4 Q. તાવ આવ્યો ત્યારે?

A: _____

(Expected: મા-બાપ આખી રાત જાગ્યા)

5 Q. Author નું promise?

A: _____

(Expected: હંમેશા છાયા + પ્રેમ + સન્માન + સેવા)

2 પરોક્ષ પ્રશ્નો (Inferential Questions) 6 marks • 6 min**1 Q. "અંધારા માં light" - meaning?**

A: _____

(Hint: મુશ્કેલ સમય માં મા support)

2 Q. "પૈસા ભલે ઓછા" નો બોધ?

A: _____

(Hint: સંસ્કાર > પૈસા)

3 Q. કવિતા નો overall tone?

A: _____

(Hint: કૃતજ્ઞતા + પ્રેમ)

3 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. કવિતા નો theme?**

- (a) શાળા
(c) મિત્રો

- (b) મા-બાપ
(d) દેશ

Q2. "રક્ષક" નો અર્થ?

- (a) આપનાર
(c) જનાર

- (b) રક્ષણ કરનાર
(d) જાનનાર

Q3. પિતા આપ્યું?

- (a) ધન
(c) મકાન

- (b) સંસ્કાર+શિક્ષણ
(d) કાર

Q4. તાવ આવ્યો - reaction?

- (a) Ignored
(c) આખી રાત જાગ્યા

- (b) Hospital
(d) Doctor

Q5. Final message?

- (a) Money
(c) Migration

- (b) Promise of service
(d) Independence

4 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

1. મા જનમ આપી.

T F

2. પિતા જી amir હત.

T F

3. કવિતા in cruelty.

T F

4. Author promise સેવા આપી.

T F

5. કવિતા sad ending.

T F

5 Critical Thinking Question 5 marks • 5 min

Deep Question: મા-બાપ ને "ઋણ" શા માટે કહે? આપણે ચૂકવી શકાય?

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ passage "Poetry" category નો - વાંચન skills develop કરે.
- ! આ વાર્તા આપણને "કવિતા - માતા-પિતા" શીખવે છે.
- ! આવી passages competitive exams (નવોદય, NTSE) માં આવે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ પૈસા થી ઋણ ચૂકવાય	✓ સેવા + પ્રેમ
✗ Independence = no need	✓ સંબંધ સદાય
✗ Words enough	✓ Actions જરૂરી

Cross-Curricular Connections

- > **Family Studies:** Parent-child bond
- > **Moral Edu:** Gratitude
- > **Psychology:** Emotional bond

Bonus Challenge (+5 marks)

આ passage વાંચી ને એક અલગ ending કલ્પના કરો - અને ૫ વાક્ય માં લખો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** આજે youth મા-બાપ સાથે close કેવી રીતે રહી શકે?
- Q2.** આ passage તમારા જીવનમાં કેવી રીતે relevant?
- Q3.** આ વાર્તા તમે કોને share કરશો - અને કેમ?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic (મા-બાપ નો ઋણ) ને drawing/painting થી દર્શાવો
- P2:** આ passage ની 3 વાક્ય માં summary લખો
- P3:** આ વાર્તા ને role-play તરીકે perform કરો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati textbook

"મા-બાપ નો ઋણ" વિશે વધારે online વાંચો

balgujarati.com/std5/comprehension/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Reading Speed	☐	☐	☐	☐
Understanding	☐	☐	☐	☐
Vocabulary	☐	☐	☐	☐
Critical Thinking	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All Exercises

Exercise 1 - Literal Q&A (10 marks):

1. મા-બાપ (parents)
2. જનમ + પ્રથમ સ્પર્શ
3. શિક્ષણ + સંસ્કાર
4. મા-બાપ આખી રાત જાગ્યા
5. હંમેશા છાયા + પ્રેમ + સન્માન + સેવા

Exercise 2 - Inferential Q&A (6 marks):

1. મુશ્કેલ સમય માં મા support
2. સંસ્કાર > પૈસા
3. કૃતજ્ઞતા + પ્રેમ

Exercise 3 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (b) મા-બાપ
2. Q2 → (b) રક્ષણ કરનાર
3. Q3 → (b) સંસ્કાર+શિક્ષણ
4. Q4 → (c) આખી રાત જાગ્યા
5. Q5 → (b) Promise of service

Exercise 4 - T/F (5 marks):

1. True
2. False
3. False
4. True
5. False

Exercise 5 - Critical Thinking (5 marks):

(Personal analysis - any thoughtful answer)
Refer passage + both for guidance.

Total: 31 marks + Bonus 5 = 36 (Self-Eval: 16 separate)

Reading Tips (વાંચન યુક્તિ)

- પ્રથમ વખત - quickly skim કરો (overview)
- બીજી વખત - ધીમે વાંચો - દરેક line સમજો
- મુખ્ય characters/places underline કરો
- સવાલ વાંચ્યા પછી passage માં શોધો

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાલક ને passage ના 3-4 વાર exposures આપો
- દરેક નવું શબ્દ context થી શીખવો
- Discussion થી understanding deepen
- Comprehension = key skill - exams + life

CERTIFICATE OF COMPLETION

સફળતા પ્રમાણપત્ર

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

મા-બાપ નો ઋણ (Debt to Parents)

Std 5 Comprehension - Poetry • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date